Nr. 4. KRAKÓW, 1 KWIETNIA 1917. ROK XXI.

CENA PRENUMERATY
miejscowej
rocznie . . . . K 2·—
półrocznie . . . . „ 1·—
zamiejscowej:
roczn. . . . . K 2·40
półrocznie . . . . „ 1·20
Numer pojedynczy 20 hal.
Listów nieirankowanych nie przyjmuje się. — Rękopisów nie zwraca się. — Reklamacye nieopieczętowane wolne są od opłaty pocztowej.

OGNISKO

ORGAN ZWIĄZKU AUSTRYACKICH STOWARZYSZEŃ DRUKARSKICH

REDAKCYA I ADMINISTRACYA:
Kraków, Rynek 12, III p.
Wszelkie korespondencye i pisma, odnoszące się czy do Redakcyi, czy Administracyi adresować należy:
Kraków, Rynek l. 12, III piętro.
INSERATY FACHOWE przyjmuje się tylko za poprzedniem opłaceniem po 30 hal. za jeden wiersz petitowy Dla członków wzajemnych stowarzyszeń oblicza się inseraty do 8-miu wierszy 1 koronę.

CZASOPISMO DLA SPRAW DRUKARSKICH I POKREWNYCH ZAWODÓW

WYCHODZI 1-go KAŻDEGO MIESIĄCA. PRZEZ WALKĘ DO ZWYCIĘSTWA!

Na Zjazd związkowy 1917 roku.

W dzisiejszym numerze naszego organu związkowego znajdą członkowie Stowarzyszeń związkowych wnioski Zarządu Związku, które zmieniają uchwały Zjazdu związkowego z roku 1913, a dotyczą praw i obowiązków Stowarzyszeń związkowych i ich członków. Wśród proponowanych zmian znajduje się szereg takich wniosków, które wypływają z praktyki administracyjnej i ze stosunku Związku naszego do wspólności cennikowej, a które nie potrzebują szczególniejszych uzasadnień. Te wnioski wyrażone są w paragrafach: 1. 4, 7, 9, 16, 25, 28, 30, 72, 76, 88, 92, 94, 106, 121, 126, 133, 145 i 148. Co do ostatniego paragrafu zaznaczamy, że przez zmianę tegoż odpadają wszystkie obszerne postanowienia o pośrednictwie pracy, zawarte w Uchwałach Zjazdu związkowego. Szczególne znaczenie mają te wnioski, których wprowadzenie okazało się koniecznem na podstawie doświadczenia nabytego w czasie obecnej wojny i które służą do usunięcia mylnych pojęć o tych członkach, co zostali powołani do służby wojskowej lub z niej wracają; dotyczy to §§ 45 i 46 dotychczasowych uchwał Zjazdów związkowych.

Niepomyślny stan finansowy wszystkich Stowarzyszeń związkowych, które z małymi wyjątkami wykazują dość znaczne zmniejszanie się majątku, mimo że wkładki członkowskie w przeważnej części Stowarzyszeń osiągnęły taką wysokość, która już prawie że przekroczoną być nie może, nakazuje ograniczyć się w działach zapomóg dla członków, co wyrażają §§ 86, 87, 102, 103 i 104. Z jednej strony okres nabycia praw podczas przerwy świadczeń dla bezkondycyjnych, względnie po wypłaceniu tychże ma być znowu sprowadzony do tego wymiaru, który obowiązywał przed Zjazdem związkowym, odbytym w roku 1907 w Wiedniu; z drugiej zaś strony nieograniczony czas zapomóg w wypadkach choroby tym członkom, którzy nie uiścili 260 wkładek tygodniowych należy ograniczyć do 365 dni, za to ci członkowie, którzy wpłacili co najmniej 260 wkładek tygodniowych mają w przyszłości otrzymywać zapomogi także ponad czas ograniczony. Z tymi wnioskami mają także ścisły związek i te, które się odnoszą do przyszłego wymiaru wysokości zapomóg dla bezkondycyjnych i chorych na rachunek centralizacyi, przez co wznawia się zapomogi, które na początku wojny w sierpniu 1914 r. zostały zupełnie wstrzymane, a 17 stycznia 1915 r. w ograniczonym wymiarze znowu zostały wprowadzone, czyni się to dlatego, aby być przygotowanym na czas powrotu naszych kolegów ze służby wojennej. Zrozumiałe, że przewidziane ciężary, które nasze Stowarzyszenia związkowe wspólnie będą musiały ponosić, skłaniają nas przy tem wznowieniu do jaknajwiększej ostrożności i trzeba będzie przy wymiarze zapomóg dokładnie uwzględnić różnicę między członkami dłużej lub krócej do Związku należącymi. W sprawie inwalidów zamierzone jest teraz znieść istniejące dotąd ograniczenia zapomóg tym inwalidom, którzy z innego towarzystwa pobierają wsparcia lub pensye. Przy zapomogach dla sierot ma nastąpić zmiana tylko co do odprawy w takim wypadku, jeżeli sieroty na krótko przed ich wypłaceniem dostają się pod opiekę zakładu publicznego, to przy opuszczaniu tegoż mają otrzymać jako odprawę tylko taką kwotę, jakąby jeszcze pobrały, gdyby korzystały z wsparć miesięcznych do czasu ich wypłacenia.

Zasadniczej zmianie mają uledz te postanowienia Uchwał Zjazdów związkowych, które się tyczą stosunku Związku do organów związkowych, albowiem pokazało się w czasie wojny, że może stać się koniecznem przenieść wydawnictwo pisma związkowego do innej miejscowości, i że postanowienia, przywiązujące wydawnictwo pisma do pewnej przeznaczonej miejscowości, mogą być przeszkodą w wydawaniu tegoż. W przyszłości więc Zarząd Związku ma mieć pod tym względem wolniejszą rękę i większy wpływ na ukształtowywanie pism związkowych, wobec czego również sposób liczenia przedpłaty tych pism ma się różnić od dotychczasowego sposobu, mianowicie, że koszta pism związkowych będzie ponosiła kasa związkowa, natomiast ta kwota, która dotychczas za każdego członka od Stowarzyszeń związkowych do administracyi pism związkowych, jako prenumerata płaconą była, ma być na przyszłość ściąganą wraz z wkładką związkową, która wszakże będzie musiała uledz dokładniejszemu uregulowaniu.

Staraliśmy się powyżej uzasadnić krótko wnioski Zarządu Związku i polecamy je ocenie naszych członków związkowych, licząc na to, że wobec wciąż jeszcze trwającej wojny i u nich wyrobi się przekonanie o potrzebie, jaknajwiększej ostrożności przy odbudowie istoty naszej organizacyi.

Wiedeń, dnia 1 marca 1917 r.

Zarząd Związku.

Wnioski Zarządu Związku

co do zmiany Uchwał Zjazdu związkowego z roku 1913.

§ 1, wiersz trzeci, zamiast słów: „cennikiem normalnym“ ma być umieszczone: „Austryackim Cennikiem drukarskim, względnie Austryackim Cennikiem dla odlewaczy czcionek“.

§ 4, wiersz czwarty i piąty, ma odpaść zdanie: „jak również pośredniczenie w dostarczaniu sił roboczych w wypadkach, przewidzianych w § 163“.

§ 7, wiersz czwarty, ma odpaść zdanie: „i wyników pośrednictwa pracy“.

§ 9, ustęp drugi, litera *d*), wiersz trzeci, mają odpaść słowa: „i nastręczonych kondycyi“.

§ 16, wiersz ósmy i dwunasty, zamiast słów: „do 20.“ ma być umieszczone: „do 20 dni“

§ 25, litera *d*), wiersz piąty, ma odpaść słowo: „zaległe“.

§ 28, wiersz drugi, ma odpaść słowo: „najdalej“.

§ 30, wiersz siódmy, ma odpaść słowo: „najpóźniej“.

§ 45: Mają być umieszczone nowe ustępy:

c) Członkowie pracujący, którzy nie należą do wojskowości; urlopowani, którzy oczekują superarbitrowania; zwolnieni z wojskowości, także tacy, którzy naprzód byli komenderowani, aby później być zwolnionymi; zupełnie z wojska uwolnieni; wykonawcy świadczeń wojennych, którzy do wojskowości nie należą, są obowiązani do uiszczania wkładek.

d) Członkowie, którzy należą do wojska, obrony krajowej, pospolitego ruszenia lub marynarki, nawet wtenczas, jeżeli są odkomenderowani, ale nie zwolnieni, nie płacą ani wkładek, ani nie mają prawa do zapomóg.

e) Czy członek należy jeszcze do wojskowości, lub nie należy, stwierdza się z papierów wojskowych. W wątpliwych wypadkach przedkłada się sprawę w celu rozpoznania Zarządowi Związku.

§ 46: Mają być umieszczone nowe ustępy:

b) Członkowie, którzy podczas pełnienia służby wojskowej zostali niezdolnymi do pracy, nie mają żadnego prawa do tej zapomogi. — Jeżeli powrócą znowu do pracy, mają wtedy podpisać rewers, którym zrzekają się prawa do zapomogi dla chorych w wypadku zapadnięcia na chorobę czyniącą ich inwalidami.

Dotychczasowe dwa ustępy w tym paragrafie mają być oznaczone literami *a*) i *c*).

§ 72, trzeci i czwarty wiersz, ma odpaść zdanie: „przedstawić się miejscowemu skarbnikowi stacyi płatniczej dla podróżnych“.

§ 76, litera *a*), drugi wiersz, zamiast słów: „przez kasyera“ ma być umieszczone: „przez Biuro stręczenia pracy“.

§ 86, drugi wiersz, ma być liczba „12“ powiększona na „13 tygodni“.

§ 87, litera *a*), drugi wiersz, ma być liczba „20“ powiększona na „26 tygodni“.

§ 88, litera *d*), drugi wiersz, ma być umieszczone za słowem „stowarzyszenia“ słowo: „natychmiast“, dalej ma odpaść w drugim wierszu: „przed... do włącznie kondycyi“, w trzecim i czwartym wierszu: „u... do pracy“.

§ 94, litera *a*), ma odpaść, zaś w następnym ustępie ma być słowo: „pośrednictwa“ zmienione na słowo: „stręczenia“.

§ 102, pierwszy wiersz, ma odpaść słowo: „całą“, zaś za słowem: „zapomogę“ ma być umieszczone „za 365 dni“.

§ 103, pierwszy wiersz, ma być umieszczone za słowem: „członek“ zdanie: „który może wykazać 260 conajmniej zapłaconych wkładek tygodniowych“;
drugi wiersz, ma być słowo. „mniejszej“ zamienione na słowo: „niższej“.

§ 104, pierwszy i trzeci wiersz, słowa: „mniejszej“ mają być zmienione na słowa: „niższej“.
czwarty wiersz, zamiast słowa: „pełnej“ ma być słowo: „wyższej“.

§ 121, litera *a*), ma być zmieniony na: „Jeżeli niezdolność do pracy stwierdzoną została u członka chorego, który już uprawniony jest do pobierania zapomogi dla inwalidów, wtedy następuje wstrzymanie zapomogi dla chorych i przeniesienie w stan inwalidowy‘;
jako nowy ustęp ma być umieszczony:

b) Jeżeli niezdolność do pracy stwierdzoną została po wygojeniu u członka okaleczonego, wtedy wstrzymana mu będzie zapomoga dla chorych i jeśli już uprawniony jest do pobierania zapomogi dla inwalidów, przeniesiony zostanie w stan inwalidowy;

dotychczasowy ustęp, oznaczony literą *b*), ma być wtenczas ustępem *c*).

§ 126, pierwszy wiersz, za słowem: „tygodniowo“ ma być dodane słowo: „z dołu“.

§ 133, pierwszy wiersz, zamiast: „Na wypadek, gdyby“ ma być: „Uzyskał“, natomiast ma w drugim wierszu odpaść słowo: „uzyskał“.

§ 146, ma być oznaczony literą *a*) i jako nowy ustęp ma przybyć:

b) Sieroty, które wstąpiły do publicznego zakładu wychowawczego dopiero w czasie, w którym ogólna kwota jeszcze im przypadających zapomóg miesięcznych już nie osiągnęłaby wspomnianej w poprzednim ustępie kwoty odprawy, otrzymują po wystąpieniu z zakładu jako odprawę

tylko taką kwotę, któraby jeszcze pobrały, gdyby korzystały z bieżących wsparć miesięcznych.

Paragrafy 148 do włącznie 183 mają odpaść, a w miejsce ich mają być umieszczone w Uchwałach Zjazdu związkowego następujące postanowienia:

Biuro stręczenia pracy.

§ 148. Każdy bezkondycyjny członek zawodowy, który należy do Związku lub do Stowarzyszeń zagranicznych z nim utrzymujących wzajemność, obowiązany jest do korzystania z Biura stręczenia pracy uznanego przez Związek. Temu samemu obowiązkowi podpadają członkowie pracujący, którzy celem polepszenia bytu zmieniają swe kondycye.

Paragrafy 184 włącznie do 189 mają otrzymać w przyszłości numera 149—154.

Paragrafy 190—215 w dotychczasowem brzmieniu mają odpaść, i mają być zastąpione postanowieniami następującemi:

§ 155. Na podstawie § 2, litera *b*) Ustaw Związku ustanawia się jako organa związkowe pisma zawodowe:
„Vorwärts“ w języku niemieckim,
„Veleslavín“ w języku czeskim,
„Ognisko“ w języku polskim,
„Il Risveglio“ w języku włoskim,

§ 156. Koszta za organy związkowe pokrywa kasa związkowa.

§ 157. Organy związkowe mają obowiązek umieszczać z możliwym pośpiechem urzędowe komunikaty Zarządu Związku i przesłane im komunikaty Stowarzyszeń związkowych, te ostatnie jednak tylko w tym wypadku, o ile mają doniosłość dla ogółu, zaś publikacye nieurzędowe, jeżeli ramy pisma na to pozwalają.

§ 158. Artykuły, które mogą wywołać polemiki osobiste, przedkładane mają być przez redakcye do oceny Zarządowi Związku, który rozstrzyga, czy te w organie związkowym mogą być drukowane lub nie.

§ 159. Wszelkie ogłoszenia, odnoszące się do podaży pracy, nie mogą być zamieszczane w organach związkowych; wyjątek stanowią jedynie ogłoszenia, odnoszące się do sił roboczych szczególniej uzdolnionych.

§ 160. Poza tem mają redaktorzy, na podstawie zasad w tych postanowieniach wypowiedzianych, zupełnie wolną rękę, czy to w przyjmowaniu czy odrzucaniu nadesłanych im prac literackich.

§ 161. Należące do Związku Stowarzyszenia dostarczają każdemu z swoich członków, uwzględniając tegoż język ojczysty, jeden z czterech organów związkowych.

§ 162. Cena przedpłaty za numer ustanowioną zostanie w jednolitej wysokości dla wszystkich organów.

§ 163. Nadzór główny nad organami związkowymi należy do Zjazdu związkowego. Zjazd zatwierdza wybór redaktorów, uznaje ostateczne uchwały Zarządu Związku co do wysokości przedpłaty, zmiany formatu lub też sposobu wydawania pism, jak również co do ustąpienia redaktorów i rozstrzyga zażalenia przeciwko uchwałom Zarządu Związku.

§ 164. Zarząd Związku wykonywa tymczasowe uchwały o wszystkich przepisach wedle poprzedniego paragrafu zastrzeżonych Zjazdowi związkowemu, zawiaduje kasowością organów związkowych, rozstrzyga w razie nieporozumień między redaktorem a Stowarzyszeniami związkowemi, wkońcu obsadza tymczasowo wakującą wypadkowo posadę redaktora.

§ 165. W przeciągu sześciu tygodni po upływie każdego kwartału, ma kierownictwo Stowarzyszenia, któremu Zarząd Związku powierzył zawiadowanie organem związkowym, przesłać Zarządowi Związku szczegółowy i przez Komisyę kontrolującą Stowarzyszenia, w ktorego okręgu pismo wychodzi, sprawdzony i za dokładny uznany wykaz kwartalny. Zarząd Związku ma prawo zażądać przedłożenia mu do tego należących kwitów oryginalnych.

§ 166. Administracye organów związkowych są również obowiązane, w razie koniecznych nadzwyczajnych wydatków pieniężnych, zawiadomić w czas Zarząd Związku i zaczekać na jego zarządzenie.

§ 167. Wydawcy i redaktorzy organów związkowych przyjmują na siebie wszelkie prawa i obowiązki, połączone z ich czynnością względem władz prasowych i podatkowych.

§ 168. Wybór tychże odbywa się drogą wyborów bezpośrednich po oficynach, a mianowicie przez tych członków, którzy odnośne pismo prenumerują. Do wyboru bezpośredniego mogą być dopuszczeni tylko tacy członkowie Związku, którzy na prawidłowo zwołanych zgromadzeniach tych Stowarzyszeń, które w danym wypadku w wyborze biorą udział, mianowani byli jako kandydaci. Przed zwołaniem takich zgromadzeń, obowiązani są wszyscy ubiegający się, ogłosić artykuły programowe w tym organie, którego redaktor ma być wybrany. Na zgromadzeniach obecny być musi odpowiedni komplet, przewidziany statutem odnośnego Stowarzyszenia; jako kandydat uważany będzie ten kolega, który po szczegółowej i formalnie zamkniętej dyskusyi nad zgłoszonymi kandydatami otrzymał większość głosów obecnych.

§ 169. Stowarzyszenia, biorące udział w wyborze bezpośrednim, mają o wyniku zawiadomić Zarząd Związku w ciągu czasu przez tenże oznaczonego. Zarząd Związku stwierdza i ogłasza ogólny wynik. Wybór podlega zatwierdzeniu najbliższego Zjazdu związkowego.

§ 170. Wysokość płacy redaktorów i ich beneficya ustanawia Zarząd Związku.

§ 171. Posada redaktorów jest stałą i wygasa po upływie trzechmiesięcznego wypowiedzenia. Wypowiedzenie redaktorowi może nastąpić tylko na podstawie uchwały Zjazdu związkowego; redaktorom zaś przysługuje prawo do każdoczesnego wypowiedzenia. Po dokonanem wypowiedzeniu Zarząd Związku odpowiednio zarządza jak najwcześniej, ażeby nowy wybór odbył się w okresie wypowiedzenia.

§ 172. Redaktorzy są obowiązani przy wszelkich enuncyacyach, które mogłyby być uważane jako stanowisko Związku wobec podstawowych, zasadniczych i organizacyjnych zagadnień, jak również wobec wspólnych dążeń i żądań całego ogółu robotniczego, wreszcie co do ich zachowania się przy procesach prasowych i o formę i treść oświadczeń w takich procesach, zasięgnąć poprzednio zezwolenia Zarządu Związku.

§ 173. W razie ciężkiego naruszenia obowiązków ze strony redaktora, Zarząd Związku ma prawo zwolnić go natychmiast. Przeciwko takiemu zarządzeniu może redaktor na Zjazd związkowy wnieść zażalenie, które tylko wówczas uważane będzie za prawomocne i przyjdzie pod obrady Zjazdu, jeżeli w ciągu 14 dni po dokonanem zwolnieniu zgłoszone zostało w Zarządzie. W wypadku, w którym takie zażalenie nie zostało na czas lub dopiero po oznaczonym czasie wniesione, Zarząd Związku natychmiast zarządza nowy wybór, w przeciwnym razie następuje tylko tymczasowa obsada w myśl § 164.

§ 174. W razie różnic między nadsyłającymi, względnie prenumeratorami a redaktorem jest dopuszczalne wniesienie zażalenia do Zarządu Związku; zażalenie takie wstrzymuje wykonanie rozstrzygnięcia. Przeciw uchwale Zarządu Związku może być wniesione na Zjazd związkowy zażalenie, które jednak nie wstrzymuje wykonania orzeczenia.

Wnioski Zarządu Związku

dotyczące zapomóg dla członków na wspólny rachunek Stowarzyszeń związkowych aż do odwołania:

Zapomoga dla bezkondycyjnych w miejscu.

Po zapłaceniu 52 wkładek tygodniowych: K 1·50 dziennie przez okres najwyższy 100 dni.
Po zapłaceniu 260 wkładek tygodniowych: K 2.— dziennie przez okres najwyższy 100 dni.

Zapomoga dla chorych.

Po zapłaceniu 13 wkładek tygodniowych: K 1·— dziennie przez okres najwyższy 365 dni.
Po zapłaceniu 260 wkładek tygodniowych: K 1·50 dziennie przez 365 dni i K 1·— dziennie podczas dalszego trwania choroby.

Zapomoga dla inwalidów.

Zaprowadzone podczas trwania wojny ograniczenie zapomogi dla tych inwalidów, którzy także pobierają z innych instytucyi stałe zapomogi albo pensye — traci moc obowiązującą.

Umowa dotycząca dodatków drożyźnianych oraz pozostawania pracujących w zakładach.

Związek państwowy austryackich właścicieli drukarń ze względu drożyzny oświadcza, że żądanie robotników drukarskich o dodatek do zarobku jest usprawiedliwione i że jest on gotów na zasadzie niżej podanych warunków ogólnie przeprowadzić, aby właściciele drukarń takie dodatki drożyźniane uiszczali w następującym rozmiarze:

	W klasie płacy I	II	III	IV	V
	koron miesięcznie				
towarzyszom żonatym .	20	21	22	23	26
„ nieżonatym	10	11	13	14	16

Wszystkie dodatki dotychczas udzielane w jakiejkolwiekbądź formie, czy to tygodniowo, miesięcznie lub w inny sposób, jako też już przy objęciu pracy ze względu na drożyznę umówione wyższe płace, o ile nie dosięgają powyżej ustanowionych, mają być do tej wysokości uzupełnione. Podwyżki, przyznane na podstawie zdolności robotnika są z tego wyjęte. Po zakładach, w których istnieją lepsze warunki, mają takowe i nadal moc obowiązującą; natomiast nowoprzyjęci robotnicy mają już być względem dodatku drożyźnianego podporządkowani podstawie niniejszej umowy. Dodatki drożyźniane wypłaca się z dołu w oznaczonych przez kierownictwo zakładu terminach, w zasadzie miesięcznie, ale pod żadnym warunkiem nie tygodniowo. Nowoprzyjęci mają prawo do proporcyonalnej części dodatku drożyźnianego. Przy rozwiązaniu stosunku pracy występujący robotnik ma tylko wtenczas prawo do proporcyonalnej części dodatku drożyźnianego, jeżeli rozwiązanie nastąpiło prawidłowo i przez pracodawcę.

Związek Stowarzyszeń drukarzy i odlewaczy czcionek oraz pokrewnych zawodów Austryi obowiązuje się użyć całej swej powagi, aby towarzysze, pracujący w okresie zawarcia tej umowy, swych miejsc bez koniecznego powodu nie opuszczali. Jeżeliby wszelako nastąpił podobny wypadek, to właściwe Rozjemcze Sądy cennikowe mają taki wypadek rozstrzygać i wydać orzeczenie, względnie zażądać w Urzędzie cennikowym wykluczenia z wspólności cennikowej.

Taksamo właścicielom drukarń od dnia tej umowy jest niedozwolone, w jakikolwiekbądź sposób przyjmować robotników bez zezwolenia firmy, w której owi robotnicy pracują, względnie pracowali. Jeżeli atoli miałoby to miejsce, to może właściwy Rozjemczy Sąd cennikowy przeciwko takiej firmie wnieść żądanie do Urzędu cennikowego o uznanie jej za niecennikową.

Ta umowa obowiązuje od lutego 1917 roku aż do trzech miesięcy po zawarciu pokoju.

* *

Personalowi pomocniczemu ustanawia się następujące dodatki:

	W klasie płacy I	II	III	IV	V
	koron miesięcznie				
męskim pomocnikom żonatym	10	11	13	14	16
„ „ nieżonatym	6	7	9	10	12
żeńskim pomocnicom . . .	5	6	8	9	10

Poszczególne Gremia, czy też Związki krajowe powinny z miejscowemi Stowarzyszeniami personalów pomocniczych zawrzeć ugodę obowiązującą po myśli wyż wymienionych ustanowień.

Wiedeń, dnia 24 lutego 1917 r.

Za Związek państwowy austryackich właścicieli drukarń:
Wiktor Reisser m. p.

Za Związek Stowarzyszeń drukarzy i odlewaczy czcionek oraz pokrewnych zawodów Austryi:
Leopold Pochop m. p.

Ustalenie dodatków drożyźnianych.

Drożyzna panująca we wszystkich dziedzinach, szczególnie co do środków żywności i artykułów użytku codziennego, zniewoliła Zarząd Związku zażądać od Związku państwowego austryackich właścicieli drukarń odpowiedniego podwyższenia dotychczasowo udzielanych dodatków drożyźnianych, jak również przeprowadzenia jednolitego postępowania w tej kwestyi. Dotychczasowe dodatki były zbyt samowolne, przez co występowały tak rażące różnice, że trwanie takiego stanu ani nie dałoby się dłużej utrzymać, ani też nie byłoby pożytecznem nadal przedłużać. Główny nacisk położył w pierwszym rzędzie nasz Związek na to, by dobrowolne dodatki drożyźniane zamienić na obowiązkowe. Podczas obrad z Związkiem państwowym austryackich właścicieli drukarń, trzeba było pokonać niejedne trudności. Z jednej strony musiano wziąć pod uwagę to, że przemysł drukarski przez tak długo trwającą wojnę światową wielce ucierpiał; to niekorzystne położenie zostało jeszcze zaostrzone niczem nieuzasadnioną chciwością fabryk wyrobów artykułów drukarskich. Z drugiej strony ciągłe przeglądy wojskowe uszczuplają siły robocze tak dalece, że przez to musiano ograniczyć zdolność wytwórczą zakładów. Cnociaż uznajemy i przyznaliśmy, że w porównaniu z innemi gałęziami przemysłu, przemysł drukarski skutkiem wojny bardziej cierpi, to jednak przeciwstawiliśmy temu niezaprzeczony fakt, że z dotychczasowemi płacami wprost egzystować nie można. Każdy zakład jest przedewszystkiem zależny od wydajności pracy swego personalu; wydajnym jednak personal może być tylko wtedy, gdy będzie miał potrzebne środki na jakie takie możliwe wyżywienie — nawet gdy weźmiemy pod uwagę dzisiejsze wyjątkowe stosunki. Wobec tych argumentów, które przedstawili zastępcy Związku, nie mogli pryncypałowie zająć stanowiska nieprzychylnego, i musimy przyznać, że zastępcy Związku państwowego austryackich właścicieli drukarń starali się uwzględnić, o ile tylko było możliwem, żądania towarzyszów.

Mimo, że w ogłoszonej umowie podane dodatki drożyźniane w porównaniu z niesłycha-

nemi cenami wszelkich środków spożywczych i artykułów codziennego użytku, ułatwią w bardzo małym tylko stopniu wyżywienie robotników, to jednak ze względu na ogólne położenie przemysłu nie można było przeprowadzić wyższych żądań.

Trzeba jeszcze nadmienić, że w umowie określono linie wytyczne, odnoszące się do wysokości dodatków drożyźnianych dla personalu pomocniczego. Chociaż nie dało się przeprowadzić, by owe dodatki, tak jak dla towarzyszów, i tu stały się obowiązkowymi, ponieważ personal pomocniczy stoi poza naszą wspólnością cennikową, to jednak zastępcy Związku państwowego austryackich właścicieli drukarń złożyli wiążące zapewnienie, że całą siłą będą się starali, by te dodatki przez pryncypałów były wypłacane. Koleżeństwo Austryi ma więc teraz, na mocy tej umowy, obowiązek popierać usilnie Związek państwowy austryackich właścicieli drukarń w przeprowadzeniu tej obietnicy.

Musimy zaznaczyć, na co się zresztą szczególnie zwraca uwagę kolegów, że postanowione dodatki drożyźniane obowiązują już za miesiąc luty i wypłacone być muszą.

Uiszczenie dodatków drożyźnianych uczynili pryncypałowie zależnem od różnych warunków, odnoszących się do usunięcia kilku niewłaściwości, które z powodu braku robotników występują. Pryncypałowie żądali od zastępców Związku działania z całym naciskiem w tym kierunku, by towarzysze bez istotnego powodu pracy nie opuszczali. Uzasadnili to żądanie tem, że przez ciągłą zmianę personalu mogą powstać wielkie szkody dla zakładu. Tak zwanemu „wyławianiu“ personalu ma się przeciwdziałać. Zastępcy Związku wyrazili nadzieję, że przez udzielanie ogólne i przez jednaki wymiar dodatków drożyźnianych te stosunki same przez się znikną, oświadczyli jednak gotowość już w interesie przemysłu żądaniu pryncypałów zadość uczynić. Na to żądanie pryncypałów mogli się zastępcy Związku tem łatwiej zgodzić, że ono i dla towarzyszów ma niezmiernie doniosłe znaczenie, że postanowienia Cennika także podczas wojny będą przestrzegane. Odbijanie personalu osiągnęło już najwyższy rozwój — a takie stosunki nie są korzystne ani dla towarzyszów, ani dla pryncypałów, — przeciwnie, — bo omijają zupełnie jedno z najważniejszych urządzeń Cennika: Biuro stręczenia pracy.

Tyle byłoby w ogólności do zauważenia co do zawartej umowy. Do kolegów Austryi należy już pilnie baczyć, aby postanowienia, zawarte z Związkiem państwowym austryackich właścicieli drukarń, tak ze strony towarzyszów, jak i pryncypałów były przestrzegane, a wypadkowo „kryjących się“ („drykebergerów“) i przekraczających zmusić przez instancye Cennikiem ustanowione, do uznania tychże.

L. Pochop.

Sprawozdania z posiedzeń Zarządów i Zgromadzeń.

Walne Zgromadzenie Stowarzyszenia drukarzy (dla Galicyi zachodniej) odbyte dnia 18 marca 1917 r. w Krakowie w lokalu „Ogniska“. Przewodniczący kol. Misiołek otwiera zgromadzenie o godz. 11 przed południem, zaznaczając, że jest to powtórnie zwołane zgromadzenie bez względu na ilość obecnych członków. Zaproponowany następujący porządek dzienny: 1) Odczytanie protokółu z ostatniego zgromadzenia. 2) Sprawozdanie z czynności Zarządu. 3) Sprawozdanie skarbnika. 4) Sprawozdanie komisyi kontrolującej. 5) Wybory: a) przewodniczącego i tegoż zastępcy; b) skarbnika, sekretarza i bibliotekarza; c) 8 członków Zarządu i 3 zastępców; d) 3 członków komisyi kontrolującej i 2 zastępców. 6) Wnioski i interpelacye. — Odczytany przez kol. Marszałka protokół został przyjęty. Do podpisania protokołu zaprosił przewodniczący kol. Pardyaka i Gasparskiego Wł. — Następnie przewodniczący w sprawozdaniu Zarządu za rok 1916 podniósł, że wojna wyrządziła nam dużo złego. Ostatnie trzy lata były bardzo ciężkie, ale nie wolno nam rąk opuszczać, lecz pracować, bronić się i dążyć do poprawy obecnych stosunków. Zarząd zawsze starał się złemu zapobiegać, nie znajdował jednak często u kolegów należytego poparcia. Trudno było w tych warunkach pracować. Zaznaczył, że sprawa o dodatek 7 K 50 h dla zecerów ręcznych gazetowych została po dłuższej zwłoce pomyślnie dla kolegów załatwiona. Zarząd po myśli ostatniego zgromadzenia uchwalił podnieść zapomogę dla chorych o 1 K dziennie z funduszów lokalnych Stowarzyszenia. Chcąc, aby organizacya była sprężystą i mogła skutecznie interesów kolegów bronić, potrzeba, aby każda drukarnia w myśl cennika miała swoich mężów zaufania, którzyby na miejscu interweniowali i byli w kontakcie z organizacyą. W ubiegłym roku w niektórych drukarniach nie wybrano mężów zaufania, co odbiło się niekorzystnie dla pracujących w tych zakładach. Zarząd mimo to czynił co mógł, aby te stosunki poprawić. Przewodniczący prosi, aby w tym roku koledzy tej sprawy nie lekceważyli, ale wybrali swych mężów zaufania. Zaznacza dalej, że trzeba będzie zająć się po drukarniach stosunkami hygienicznemi. W niektórych drukarniach jest brud niemożliwy. W tych ciężkich czasach, kiedy z powodu drożyzny źle się odżywiamy, musimy koniecznie dbać o hygienę po drukarniach; brak jej zdrowie nam niszczy. Koledzy sami muszą przestrzegać porządku i starać się, aby zarządy drukarń spełniły to, co im ustawa nakazuje. Zwraca uwagę, że ilość maszyn do składania u nas wzrosła, a z tem i liczba kolegów pracujących przy nich. Sprawa ta wymaga również uporządkowania. W sprawie filii krakowskiej objaśnia, że co do likwidacyi tejże była przeprowadzona korespondencya ze Lwowem. Na razie jednak bez rezultatu z powodu obecnych stosunków wojennych. Zgodzono się, aby tę sprawę odłożyć jeszcze na czas późniejszy. Pismo zawodowe „Ognisko“ rozpoczęło nareszcie wychodzić od stycznia 1917 r. Zarząd Związku już w maju ubiegłego roku zgodził się na to, tylko niejasne zachowanie się Lwowa w tej sprawie opóźniło wydawanie pisma. W r. 1914 wprowadzono pracę w niedzielę, szczególnie przy gazetach. Starania, aby spoczynek niedzielny przywrócić, długo były bez skutku. Dopiero w roku zeszłym, przy pomocy inspektora przemysłowego udało się tę sprawę załatwić. Zwraca uwagę, że w czerwcu tego roku odbędzie się Zjazd związkowy, na który Zarząd Związku przedkłada szereg wniosków. W tej sprawie odbędzie się nadzwyczajne zgromadzenie członków. Prezes zaznacza, że w tym roku śmierć zabrała nam wielką liczbę kolegów. W okresie wojny zmarło cztery razy więcej kolegów jak w czasach normalnych. Złożyły się na to różne przyczyny między innemi liche odżywianie. Zmarli: Czader Jan, Schweitzer Stanisław, Śliwiński Emil, Ślusarczyk Józef, Szembek Saturnin. Inwalidzi: Danko Władysław, Kapcia Mateusz. Na początku tego roku: Drozdowski Józef i Włodarski Juliusz. Śmiercią tragiczną zmarł zarządca drukarni „Czasu“ Świerzyński Aleksander. Koledzy przez powstanie uczcili ich pamięć. — Następnia kol. Koczorowski imieniem komisyi kontrolującej oświadczył, że komisya badała cztery razy książki i kasę, brała udział w posiedzeniach Zarządu i znalazła wszystko w należytym porządku, stawia zatem wniosek o udzielenie absolutoryum skarbnikowi i Zarządowi. Uchwalono. — Nastąpiły wybory. Sekretarz na żądanie odczytuje listę Zarządu ustępującego. Kol. Blaustein stawia wniosek, żeby ustępujący zarząd wybrać przez aklamacyę, motywując go tem, że pracował on ku dobru kolegów z pomyślnym skutkiem. Wniosek kolegi Blausteina uchwalono jednomyślnie. Wybrani zostali: Leon Misiołek, przewodniczącym; St. Gaweł, zastęp. przew.; Krawczuk Dymitr, skarbnik; Marszałek Alojzy, sekretarz; Markiewiecz Stefan, bibliotekarz, Członkowie Zarządu: Dębowski Adam, Dura Wład., Giza Michał, Korzuch Jan, Morawiecki Wład., Witkowski Adam, Kołtonowicz Antoni. Jako zastępcy: Gasparski Wład., Kiełza Adolf, Rybka Ludwik. Komisya kontrolująca: Koczorowski Wacław, Serafin Stanisław i Wesołowski M. Jako zastępcy: Rossowski M. i Centkowski Wład. — Następnie uchwalono Uniwersytetowi ludowemu 30 K i Związkowi Stow. Rob. 12 K, tytułem wkładki rocznej. — Przy wnioskach i interpelacyach zabrał głos kol. Kołtonowicz: odczytuje umowę zawartą w sprawie dodatku drożyźnianego i krytykując ją, podnosi, że za tę skromną podwyżkę dodatku zostaliśmy niewolnikami w drukarniach, gdyż nam nie wolno bez zgody pryncypała zmienić kondycyi. Jesteśmy skazani na łaskę i niełaskę pryncypałów. Zarząd Związku nie powinien warcem takiej umowy powinien był zwrócić się do Stowarzyszenia po opinię w tej kwestyi, czy się na takie załatwienie zgadza. Teraz jest już późno cofać się. Nawołuje kolegów do solidarności, aby nie pozwolić się wykorzystywać i bronić się przeciw temu niewolnictwu. Kol. Nemet zaznacza, że umowa ta jest godzeniem na wolność osobistą każdego kolegi. Kol. Koczorowski nie zgadza się też na tę umowę, ale zwraca uwagę, że nie jest tak źle, jak to koledzy przedstawiają. Nie trzeba tracić głowy. Możemy się przecie bronić. Mamy Sąd rozjemczy, który przecież składa się także i z naszych reprezentantów i nie pozwoli nas krzywdzić. Sami koledzy taką klauzulę wywołali w umowie, goniąc po pryncypałach za kondycyami i wciąż je zmieniając bez Biura pośrednictwa pracy. Teraz to się zmieni. Umowa ta jest dla nas korzystna, gdyż nie wszyscy pryncypałowie dawali dodatki drożyźniane. Że termin jest długi, to nie powinno nas przestraszać, gdyż i na to można sobie poradzić. Na Zarząd Związku nie należy nic mówić, gdyż tak widocznie musiał postąpić. Kol. Korzuch oświadcza, że należy wnieść protest do Zarządu Związku co do zawierania takich umów. Przewodniczący zawiadamia, że Zarząd Stowarzyszenia przesłał już pismo w tej sprawie do Zarządu Związku. Kol. Gaweł zaznacza, że umowę samą wolno nam krytykować, ale o Zarządzie Związku nie powinniśmy się źle wyrażać. Pryncypałowie nie dadzą nam nigdy coś za darmo. Więc i tu musiała być dla nich jakaś koncesya. Z Wiedniem musimy być zawsze w łączności, gdyż ogólna solidarność przynosi nam zawsze dobre owoce. Kol. Krawczuk mówi, że rozgoryczenie między kolegami jest słuszne, gdyż koledzy w Wiedniu załatwili tę umowę pominąwszy nas w tej sprawie. Stawia wniosek, aby zaprotestować w Zarządzie Związku przeciw zawarciu tej umowy. Kol. Nemet zwraca uwagę, że ta umowa została zawarta ze względu na stosunki panujące obecnie w Czechach. Kol. Gaweł sprzeciwia się wnioskowi kol. Krawczuka. Zarząd Związku ma prawo zawierać umowy bez porozumienia się ze Stowarzyszeniem, tak samo i Zarząd Stowarzyszenia załatwia sprawy bez oglądania się na członków, i robiło ku dobru ogólnemu i w dobrej wierze. Kol. Koczorowski zwraca uwagę, że w tych drukarniach, gdzie dawano wyższe dodatki, nie wolno ich obniżać. Wniosek kol. Krawczuka nie jest do dyskusyi, gdyż Zjazd dał Zarządowi Związku mandat do rządzenia i załatwiania spraw Stowarzyszeń związkowych. Kol. Kołtonowicz oświadcza, że przedstawiając sprawę umowy o podwyżce dodatku drożyźnianego nie miał zamiaru wywoływać burzy. Chciał tylko zwrócić uwagę kolegów, aby oprzytomnieli trochę i więcej szli solidarnie przeciw zakusom pryncypałów, którzy tylko myślą nad tem, aby nas posiąść w swe ręce. Przeciw temu musimy się bronić. A bronić się będziemy mogli skutecznie, gdy będziemy szli wszyscy ręka w rękę i będziemy przestrzegali ściśle Cennik. Nie wolno nam robić, jak się komu podoba i dla swego tylko dobra. Musimy zawsze mieć na uwadze dobro ogólne kolegów. Kol. Witkowski podnosi, że my, jak nas coś niekorzystnego zaskoczy, tracimy głowę i szukamy winy tam, gdzie jej niema. Umowa jest zawarta, są tam rzeczy dla nas rzeczywiście niekorzystne, ale temu przecież nie jest organizacya winna. Przecież nie wszystko daje się spełniać tak, jak jest napisane. Mamy już dowody na to, że często sprawy dla nas w pierwszej chwili niedobre, nie dochodziły do skutku i nie spełniły się. Więc i w tym wypadku nie trzeba patrzeć pesymistycznie w przyszłość. Wielu kolegów jest takich, co uczepiwszy się jakiegoś jednego niepomyślnego szczegółu, występuje przeciwko całej organizacyi, jakoby ona już nie nie była warta. Są to nieopatrzni szkodnicy i dezorganizatorowie. Tylko razem możemy przeciwdziałać niepomyślnościom. Wspólnie i solidarnie można pokonać wszystkie przeszkody. Nie należy więc osłabiać ducha organizacyjnego, ale owszem podnosić, gdyż tylko w organizacyi jest nasza siła. Po zakończeniu dyskusyi przewodniczący zaznacza, że wniosek kol. Krawczuka odsyła się nowemu Zarządowi. — Zamykając Zgromadzenie o godz. 2 popołudniu, przewodniczący zwraca się do kolegów, aby w tych ciężkich czasach ducha nie tracili, ale pracowali wraz z nowym Zarządem ku wspólnemu dobru i ku wzmocnieniu naszej organizacyi, która nas poprowadzi do dalszej walki.

Posiedzenie Zarządu Związku z d. 20 lutego 1917 r. Przewodniczący: L. Pochop, sekretarz: Niebling. Protokół z ostatniego posiedzenia po małej poprawce zatwierdzono. Usprawiedliwieni: Otto i Schmall i powołani do wojska członkowie Zarządu. Wpłynęły: Zawiadomienia o śmierci kolegów: Leopolda Eggenbauer'a (Wiedeń) i Leopolda Leiminger'a (Soinogród). Karty wstępu na 50-letni jubileusz zawodowy kol. Hauke w Wiedniu dnia 4 lutego. Pozdrowienia pocztą polową od członka Zarządu kol. Karola Dejger'a. Sprawozdania roczne za rok 1916 Stowarzyszeń związkowych Karyntyi i Śląska, jako też Klubu zecerów gazetowych Wiednia. Zamknięcie rachunków organu Związku „Vorwärts“ za II, III i IV kwartał 1916 r. W II kwartale: przychody K 8531·24, rozchody K 7921·70, saldo K 2119·04, w III kwartale: przychody K 7867·51, rozchody K 6548·27, saldo K 3438·28; w IV kwartale: przychody K 9009·06, rozchody K 10.791·64, saldo K 1655·70, które jest jeszcze obciążone niewyrównanym rachunkiem drukarni na kwotę K 1690·—. Zawiadomienie Klubu zecerów gazetowych Wiednia o akcyi celem osiągnięcia dodatków drożyźnianych dla wszystkich w technicznych zakładach gazet wiedeńskich zatrudnionych robotników. — Zawiadomienie parytatywnego Biura stręczenia pracy dla Austryi Dolnej, że pomimo najlepszych chęci jest niemożliwem zawiadamiać także o tych firmach i towarzyszach, którzy naruszają postanowienia Cennika, odnoszące się do równorzędnych Biur stręczenia pracy, § 73, ustęp 3, i artykuł 4, ust. 3 i 4, ponieważ Urząd cennikowy nie obwieścił sposobu przeprowadzenia tego rodzaju kontroli; kierownictwo wymienionego Biura stręczenia pracy jest przeto tego zdania, że sprawozdania do zarządów organizacyi o prawidłowo obsadzonych miejscach wolnych są zbyteczne, bo przecież ogłasza się w pismach zawodowych co miesiąc wykaz statystyczny o czynności pośrednictwa. (Zarząd Związku uchwala postarać się o układ zmierzający do ostatecznego uporządkowania tej sprawy). — Zawiadomienie Wiedeńskiego Wydziału towarzyszów o zmianie jego przepisów co do strzeżenia Cennika; zarazem uprasza o zatwierdzenie takowej. (Uchwala się). — Zawiadomienie centralnego Wydziału Stowarzyszenia związkowego w Czechach, że przyjmuje do wiadomości uchwalone przez Zarząd Związku podwyższenie wkładki związkowej o dwa halerze od 1 stycznia 1917 r.; następnie uprasza centralny Wydział, aby Zjazd związkowy nie odbył się przed miesiącem majem, bo inaczej dla Stowarzyszenia powstałaby trudność co do odbycia walnych zgromadzeń (zgadza się z okresem przewidzianym przez Zarząd Związku); wkońcu zapytuje się centralny Wydział, czy Zarząd Związku zamierza postawić wnioski tyczące się zmiany nabycia prawa do poszczególnych gałęzi zapomóg, mianowicie co do za-

pomóg dla chorych i bezkondycyjnych, względnie okresu trwania i wysokości tych zapomóg, w przeciwnym bowiem razie postawi tego rodzaju wnioski czeskie Stowarzyszenie centralne. (Wyjaśnienia w tej sprawie przesłano już przewodniczącemu Stowarzyszenia). — Zawiadomienie Stowarzyszenia związkowego dla Galicyi wschodniej o tamtejszych stosunkach organizacyjnych i o różnych zarządzeniach kierownictwa Stowarzyszenia względem płacenia na fundusz cennikowy. — Zawiadomienie z dołączonym porządkiem dziennym kierownictwa Stowarzyszenia związkowego w Karyntyi o zwyczajnem walnem zgromadzeniu w dniu 18 lutego. — Komunikat i sprawozdanie kasowe za rok 1916 międzynarodowego sekretaryatu drukarskiego. Do pokrycia potrzeb wymienionego sekretaryatu jest konieczny pobór na rok 1917 wkładki 8-fenigowej za członka. Nasz Związek liczył w roku ubiegłym 6750 członków pełnopłacących, więc ma do płacenia do międzynarodowego sekretaryatu drukarskiego kwotę 540 marek, co wynosić będzie przy obecnym kursie marki kwotę około 870 K). — Zawiadomienie o dokonanem zjednoczeniu się Związku typografów Szwajcaryi romańskiej z szwajcarskim Związkiem typografów. (Przez to wygasa poszczególna umowa z Związkiem typografów Szwajcaryi romańskiej). — Pismo Komisyi zawodowej względem wymiaru należytości. (Celem załatwienia porucza się tę sprawę sekretaryatowi Związku). — Uchwala się zwołać Zjazd na 4 czerwca i dni następne, ustanawia się tymczasowy porządek dzienny. — Przewodniczący zdaje sprawę o stanie obrad, dotyczących jednolitości dodatków drożyźnianych. — Kol. Schiegl omawia narady odnoszące się do § 1154*b* trzeciej części noweli powszechnego kodeksu cywilnego. — Obrady nad wnioskami przygotowanymi na Zjazd związkowy, odłożono z powodu późnej godziny do następnego posiedzenia.

Posiedzenie Zarządu Stow. „Ognisko“ we Lwowie, odbyte dnia 10 stycznia 1917 r. Przewodniczący kol. Obirek, sekretarz kol. Telmany; obecni: kol. Chrystowski, Paszkowicz, Jakobczyński, Czapran, Parandowski, Blicharski, Hollender, A. Dublewski, Budzicki, Hydzik, Dziama, Ekiert, Olański i Nowakowski Zygmunt. — Przyjęci zostali do Towarzystwa: Hohheiser Al., Kolankowski Wł., Klapkowski Zygfryd, Bystydzieński Br., Poremba Franciszek, Bieniasz L., Łakota L., Krawczyk D., Drewniak St., Durkalec Fr., Bojanowski R.; przed przyjęciem do Towarzystwa odesłano do lekarza Terleckiego Antoniego. — Sprawę p. Madejewskiej, wdowy po inwalidzie, odłożono do wspólnego załatwienia z innemi analogicznemi sprawami. — Przeprowadzono dyskusyę nad płaceniem na fundusz cennikowy. — Przewodn. kol. Obirek wraz z zastępcą przew. kol. Chrystowskim zdali sprawę z konferencyi u prezesa gremium w sprawie podwyżki dodatku wojennego i innych spraw, wynikających z wzajemności cennikowej. Przewodniczący gremium, p. Jakubowski, przyrzekł poparcie tych spraw. — Następnie przeprowadzono dyskusyę nad ewentualnem założeniem „kuchni wojennej“. Do uchwał konkretnych nie doszło ze względu na niewykonalne przeprowadzenie kombinacyi. — Skarbnik kol. Paszkowicz zdał sprawę z zarządzonej składki gwiazdkowej dla dzieci kolegów będących w wojsku, oraz o sposobie rozdziału zebranej kwoty. Wynik składki 367 K, pozostałość z roku poprzedniego 64 K 06 h; uchwalono wypłacić na każde dziecko po 2 K. — Z „Funduszu gwiazdkowego“ uchwalono wypłacić 41 sierotom po 5 K. Fundusz ten został w bieżącym roku prawie wyczerpany. — Kol. Hollender poruszył sprawę Stowarzyszenia zapomogowego i proponuje dopłatę z funduszów tego stowarzyszenia do zapomóg chorym. Po przeprowadzonej dyskusyi i po wyjaśnieniach co do stanu funduszów, udzielonych przez kol. Nowakowskiego, uznano sprawę tę za niemożliwą do przeprowadzenia z powodu nadzwyczaj małej ilości płacących do tego Stowarzyszenia, oraz z powodu zastrzeżeń statutowych tego Towarzystwa. Uchwalono wezwać Zarząd Stow. zapomogowego do uzupełnienia się i do poczynienia kroków w kierunku zrealizowania podniesionej myśli. — Uchwalono zwrócić się do Zarządu Związku z zapytaniem, czy nie byłoby możliwe podwyższenie scentralizowanych wsparć dla chorych i bezkondycyjnych. — Kol. Chrystowski zawiadamia o wysłaniu listu do Przemyśla w sprawie przyjęcia ponownego członków, którzy popadli podczas wojny w wielkie zaległości, jak również z zawiadomieniem o akcyi podwyższenia dodatku wojennego i o płaceniu na fundusz cennikowy. — Przyjęto z podziękowaniem do wiadomości, że właściciel zakładu fotograficznego, p. Tabiński, ofiarował na rzecz Stowarzyszenia fotograficzną reprodukcyę podobizny brygadyera J. Piłsudskiego. — Przeprowadzono obszerną dyskusyę nad sprawą lokalu Stowarzyszenia i uchwalono zwołać dla tej sprawy wspólne posiedzenie ściślejszego Zarządu „Ogniska“ i Zgromadzenia Towarzyszy. — Uchwalono udzielić komitetowi miejscowemu P. P. S. D. lokalu na odczyty i pogadanki, odbywające się dwa razy w tygodniu, a to we środy i piątki. — Przyjęto do wiadomości, że „Ognisko“ ma zacząć wychodzić od stycznia b. r. w Krakowie, raz na miesiąc. — Kol. Hollender postawił wniosek, by zajęto się zbieraniem pamiątek wojennych. Kol. Chrystowski uzupełnił wniosek tem, by szczególną uwagę położono na sprawy, związane z drukarstwem podczas inwazyi rosyjskiej we Lwowie, a zwłaszcza zbieranie egzemplarzy druków z podaniem ceny, za którą były one składane w czasie, gdy organizacya przestała istnieć.

Posiedzenie Zarządu Stow. „Ognisko“ we Lwowie, odbyte dnia 6 marca 1917 r. Przewodniczący zastępca kol. Chrystowski, sekretarz kol. Telmany; obecni: kol. Jakobczyński, Dublewski, Budzicki, Hollender Ant., Blicharski, Hydzik. Protokoły z dwu ostatnich posiedzeń przyjęto bez zmiany. — Do Stow. przyjęty został Kamiński Jan, wypisany 20 grudnia 1916 w drukarni Ign. Jägera we Lwowie, bez wpisu. Przyjęcie kol. Ant. Terleckiego odłożono do czasu porozumienia się z Zarządem Związku. — Z powodu zalegania z wkładkami wykreśleni zostali: Grzeszkiewicz Jan i Kruszyński Franciszek. Wstrzymano się na razie z wykreśleniem Szpyta Franciszka i Zieminiaka Emila. — Zapomogę chorych na pobyt na świeżem powietrzu otrzymali kol.: Jacobi Alojzy i Schab Stefan. — Zapomogę dla bezkondycyjnych otrzymali: Kuźmiński Tomasz, Monita Józef, Zgodziński Zygmunt i Juszczak Edward. — Zmarli: Świętosławski Aleksander, członek-inwalida (pokryto koszta pogrzebu); Ziemiński Maryan (odprawa pośmiertna 250 K, pozostawił dwie sieroty); Wohlmann Józef w Przemyślu (odprawa pośmiertna 400 K); Osuchowski Tadeusz (odpr. 400 K, pozostawił jedną sierotę). — Wysłano wkładkę do Związku za IV kwartał 1916 r. w kwocie 196 K. — Przyjęto do wiadomości podwyższenie wkładki do Związku z 10 na 12 h od członka. Przyczyna podwyżki tkwi w umniejszeniu się liczby członków Związku skutkiem wojny z 16.000 na 6.000 w obecnym czasie. Podwyżka wchodzi w życie z I kwartałem 1917 r. — W sprawie przyznania kosztów przesiedlenia kol. Partykiewiczowi Józefowi z Wiednia do Lwowa uchwalono zwrócić się po informacye do Stowarzyszenia dolno austryackiego. — Kolegom Hopfenowi Stan. i Nowakowskiemu Zygmuntowi zezwolono nadpłacić zaległe w czasie pracowania przy innym zawodzie wkładki, a to licząc od czasu ponownego podjęcia agend przez Stowarzyszenie z 12 września 1915. — Przewodniczący zdał sprawę z akcyi o podwyżkę dodatku drożyźnianego. Wynik jej ogólny uważać można jako średnio dobry. Obecny dodatek wynosi 24 K miesięcznie dla pewniaków, a 16% dla sztukowców. Również przedstawił przewodniczący rezultaty płacenia na fundusz cennikowy. — Nadeszła odpowiedź Zarządu Związku w sprawie zaproponowanego podwyższenia wsparć chorym i bezkondycyjnym. Zarząd Związku zaznacza, że sprawa będzie traktowaną na Zjeździe związkowym, jednakże wyraża opinię, że z powodu trudnej sytuacyi finansowej, w jakiej znajduje się wiele Stowarzyszeń związkowych, nie można na razie mówić jeszcze o powrocie do pierwotnych stosunków. — Dla sprawy Zjazdu Związkowego uchwalono zwołać osobne posiedzenie Zarządu. — Następnie dyskutowano nad sprawą „Ogniska“ wychodzącego w Krakowie. — W sprawie uregulowania normalnego funkcyonowania Stow. zapomogowego delegowano kol. Żelaszkiewicza i Hollendra, do przeprowadzenia tej sprawy; polecono zwołać walne zgrom. tego Stowarzyszenia. — Nadeszło zawiadomienie Zarządu Związku o uregulowaniu dodatku wojennego dla tych miejscowości, gdzie to dotąd nie nastąpiło. — Z powodu, iż kilku członków płaciło jeszcze pół wkładki, uchwalono zwrócić się do nich z przedstawieniem, że dalsze płacenie półwkładek jest niedopuszczalne.

NEKROLOGIA.

— Józef Drozdowski, członek organizacyi, przeżywszy lat 37, zmarł dnia 7 marca b. r. w Krakowie. Zmarły jako maszynista drukarski należał do najzdolniejszych robotników w zakresie druków kolorowych: przez szereg lat pracował w drukarni W. Anczyca, to też drukarnia zyskała skutkiem tego sławę pierwszego zakładu w Polsce.

— Juliusz Włodarski, członek organizacyi, przeżywszy lat 42, zmarł dnia 12 marca b. r. w Krakowie. Zmarły brał udział w obecnej wojnie, gdzie następnie dostał się do niewoli rosyjskiej, z której udało mu się jednak zbiedz podczas cofania się Rosyan z Galicyi. Skutkiem poniesienia trudów wojennych nabawił się choroby piersiowej, która uczyniła go niezdolnym do dalszej służby wojskowej przecinając następnie pasmo jego życia.

— Kusiba Józef, kierownik powiatowej Kasy chorych, członek organizacyi drukarzy, przeżywszy lat 49, zmarł w Krakowie dnia 18 marca b. r. — Bodaj naszej organizacyi nałożyła na każdego z jej członków obowiązek dołożenia swej cegiełki, a zmarły w swem uczynnem życiu dowiódł należytego zrozumienia tej powinności. W początkach kształtowania się naszych stosunków widzimy go uczestniczącego w różnych naradach i konferencyach, pracujących nad ugruntowaniem tego, z czego dzisiaj wszyscy korzystamy. Kiedy ta początkowa praca wydała owoce przez nadanie ruchowi naszemu konkretnych kształtów, zmarły nie ustawał w dalszem jej kontynuowaniu, lecz pełnił różnego rodzaju funkcye: skarbnika oficynowego, męża zaufania, członka różnych zarządów i t. p. Ogół kolegów, widząc jego niestrudzoną działalność, wysuwał go stopniowo na stanowiska więcej odpowiedzialne. I tak był sekretarzem filii krakowskiej, od r. 1902 do 1904 jest on przewodniczącym komisyi mężów zaufania, od r. 1904 do 1905 prezesem Zgromadzenia Towarzyszy „Ognisko“; wysyłany był również do Lwowa na roczne Walne Zgromadzenia krajowego Stowarzyszenia drukarzy, jako delegat Filii krakowskiej. W r. 1905 ruch nasz utracił w zmarłym nader cenną siłę skutkiem powołania go na stanowisko kierownika powiatowej Kasy chorych, na którem pracowitego życia dokonał. Organizm wątły wyniósł już z zawodu drukarskiego zarodki piersiowej choroby, która w dzisiejszych czasach pełnych zgryzoty i niepewności szybciej się rozwijała, powalając go ostatecznie na łoże, z którego nie danem mu było już się podnieść.

— Wohlman Józef, zmarł dnia 13 lutego 1917 w Przemyślu, przeżywszy lat 53. Zmarły był wiernym członkiem naszej organizacyi i brał w życiu jej czynny udział, piastując przez szereg lat różne godności w Zarządzie Filii przemyskiej.

— Osuchowski Tadeusz, zmarł dnia 11 marca 1917 r. we Lwowie, przeżywszy lat 35. Zmarł nagle po przeprowadzonej operacyi. Do organizacyi na szej należał od chwili wypisu.

Cześć Ich pamięci!

Zcentralizowane zapomogi w poszczególnych działach naszego Związku.

Z ogłoszonego niniejszem zamknięcia rachunkowego za IV kwartał 1916 r. okazuje się, że suma wypłaconych zapomóg na ogólny rachunek Stowarzyszeń związkowych w tym roku była nieco niższą od sumy w poprzednim roku. Kiedy bowiem wówczas wypłacono 1844 osobom K 120.803·84, to tym razem wypłacono zapomóg zcentralizowanych 1655 osobom K 113.426·14, a mianowicie:

			Kwota zapomogi
—	podróżnym za — dni	K	—·—
51	bezkondycyjnym w miejscu za 962 dni	„	962·—
7	koszta przesiedlenia	„	225·—
507	chorym za 15.916 dni	„	15.916·—
465	inwalidom za 5830 tygodni . .	„	67.805·—
43	koszta pogrzebowe	„	15.985·14
582	sierotom 1702 miesiące . . .	„	12.533·—
1655	osobom	K	113.426·14

Zwrócone zapomogi wynosiły kwotę K 35·—; przeto pozostało do podzielenia tylko K 113.391·14.

Suma ta rozlicza się na następujące 14 stowarzyszeń do Związku należących: 1. Centralne stowarzyszenie drukarzy i odlewaczy czcionek Czech „Typografická Beseda“ (Praga); 2. Società dei tipografi Dalmati (Split); 3. Stowarzyszenie drukarzy, odlewaczy czcionek i pokrewnych zawodów dla Galicyi, W. Ks. Krakowskiego i Bukowiny „Ognisko“ (Lwów); 4. Stowarzyszenie drukarzy, odlewaczy czcionek i pokrewnych zawodów dla Galicyi i W. Ks. Krakowskiego (Kraków); 5. Stowarzyszenie drukarzy Karyntyi (Celowiec); 6. Stowarzyszenie drukarzy Krainy (Lublana); 7. Società dei tipografi dei Litorale (Tryest); 8. Stowarzyszenie drukarzy i odlewaczy czcionek Moraw (Berno); 9. Dolno-austryackie Stowarzyszenie drukarzy i odlewaczy czcionek (Wiedeń); 10. Stowarzyszenie drukarzy i odlewaczy czcionek Austryi Górnej (Linc); 11. Stowarzyszenie drukarzy i odlewaczy czcionek w kraju koronnym Solnogród (Solnogród); 12. Stowarzyszenie drukarzy i odlewaczy czcionek austr. Śląska (Opawa); 13. Stowarzyszenie drukarzy i odlewaczy czcionek Styryi (Grac); 14. Stowarzyszenie drukarzy i odlewaczy czcionek dla Tyrolu i Przedarulanii (Innsbruck).

Liczba członków czynnych z końcem IV kwartału 6708 = *90·78 proc.*, liczba niečzłonków 681 = *9·22 procent.*

Jako podstawę do wypośrodkowania kwoty ilorazowej przyjęto ilość związkowych wpłaconych wkładek członkowskich w 14 stowarzyszeniach i ustanowiono jako kwotę ilorazową przypadającą na każdego członka i tydzień w wysokości 129·2266 h (przeciw 126·1579 h w roku poprzednim). Zatem kwota ilorazowa w IV kwartale tego roku była wyższą o 3 h, niż w roku poprzednim.

Suma wpłaconych w stowarzyszeniach *wkładek członków* wynosiła *K 184.001·40*, która odpowiada *87.746* wkładkom tygodniowym, względnie *6749 płacącym członkom.*

Obliczenie wyrównania przedstawia się następująco: Przy ujęciu w całość wszystkich działów zapomóg mają stowarzyszenia: Galicya zachodnia K 932·48, Karyntya K 905·56, Austrya Dolna K 7746·93, Austrya Górna K 908·44, Solnogród K 130·67, Śląsk K 11·02 dopłacić do kasy związkowej, podczas gdy stowarzyszenia: Czechy K 5076·15, Dalmacya 40·26, Galicya wschodnia K 1004·76, Kraina K 990·61, Pobrzeże K 376·56, Morawy K 1309·46, Styrya K 1466·10, Tyrol-Przedarulania K 406·20 otrzymają z kasy związkowej.

Józef Dvořáček.

Tow. „Ognisko“ Lwów (Galicya wschodnia).

Wykaz wypłaconych zapomóg w lutym (od 28/1 do 24/2 1917):

Zapomoga w słabości: Fang Kazimierz, Niedopad Jan, Niemczyk Władysław, Schab Stefan, Wohlmann Józef, Zgodziński Zygmunt, Ziemiński Maryan, Dębicki Bolesław, Jacobi Alojzy, Jakóbczyński Wiktor, Jakubowicz Mieczysław, Juszczak Edward, Kochanowski Jan, Waszkiewicz Piotr.

Wyzdrowieli: Zgodziński Zygmunt 2, Niemczyk Władysław, Waszkiewicz Piotr 5, Jakobczyński Wiktor 9, Juszczak Edward 11, Kochanowski Jan 19 lutego.

Zmarł: Ziemiński Maryan 10, Wohlmann Józef 13 lutego.

Zapomogę dla bezkondycyjnych: Kuźmiński Tomasz, Monita Józef, (chory od 25/2) Zgodziński Zygmunt, Dębicki Bolesław (chory od 4/2).

Wstąpił do kondycyi: Zgodziński Zygmunt 6, Kuźmiński Tomasz 25 lutego.

Zapomoga dla inwalidów: Starak Józef, Hoszowski Jan, Gruber Jan, Bielecki Piotr, Cybański Antoni, Poniewicz Piotr, Klimke Jan.

Zapomogi sierotom (po 4 K miesięcznie): Koszulińska Olga, Apfel Helena, Jerzy; Madejewska Stefania, Ziemiński Romuald, Mieczysław; (po 8 K): Bielewicz Mieczysław; Filipowski Stanisław; Rozkoszny Józef, Mieczysław; Żmudziński Kazimierz. Leszczyński Kazimierz; Mastai Wacław, Adam, Zofia; Horny Jarosław; Skulski Włodzimierz, Jan, Marya, Mirosław; Janiszewska Wanda, Marya; Ilczyszyn Eugenia; Grzyb Stanisław; Witowska Emilia; Kozłucki Maryan, Irena, Janina; Cisak Wanda, Leopold, Ludmiła.

W sprawach organizacyjnych i cennikowych w Galicyi wschodniej zwracać się należy do zastępcy przewodniczącego kol. M. Chrystowskiego, Lwów, Piekarska l. 18. — W wypadku żądania odpowiedzi listownej należy załączyć markę na odpowiedź.

Wydawca i odpowiedzialny redaktor: LEON MISIOŁEK
W Drukarni Ludowej w Krakowie, Dunajewskiego 5.